

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ РІШЕННЯ

**АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

26.01.2021 № 70/4-р/к

Справа № 1/02-132-20

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-132-20 про порушення АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «СУМІОБЛЕНЕРГО» (надалі – АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО») законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з розподілу електричної енергії, та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 12.01.2021 № 70-03/4-П

ВСТАНОВИЛА:

В ході здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) від 28.09.2020 № 350 за ознаками вчинення АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративною колегією Відділення прийнято розпорядження від 29.09.2020 № 70/144 - рп/к про початок розгляду справи № 1/02-132-20 (надалі - Справа).

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

АТ "СУМІОБЛЕНЕРГО" є юридичною особою, ідентифікаційний код – 23293513, місцезнаходження: 40035, м. Суми, вул. Івана Сірка, 7.

Основним видом діяльності АТ "СУМІОБЛЕНЕРГО" є розподілення електроенергії (код КВЕД 35.13).

Отже, у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" АТ "СУМІОБЛЕНЕРГО" є суб'єктом господарювання.

Основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносини між ними врегульовані Законом України «Про ринок електричної енергії», Законом України «Про природні монополії», Правилами роздрібного

ринку електричної енергії, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14.03.2018 № 312 (надалі – Правила роздрібного ринку), Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 27.12.2017 № 1470 (надалі – Ліцензійні умови), та іншими нормативно- правовими актами.

Згідно з пунктом 82 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» система розподілу електричної енергії (далі - система розподілу) - система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикачів, що використовується для розподілу електроенергії.

Відповідно до пункту 56 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» оператор системи розподілу - юридична особа, відповідальна за безпечну, надійну та ефективну експлуатацію, технічне обслуговування та розвиток системи розподілу і забезпечення довгострокової спроможності системи розподілу щодо задоволення обґрунтованого попиту на розподіл електричної енергії з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення енергоефективності.

Отже, у розуміння статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» АТ «Сумиобленерго» є оператором системи розподілу.

Аналіз становища АТ "СУМИОБЛЕНЕРГО" на ринку послуг з розподілу електричної енергії проведено з урахуванням вимог Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика).

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- послуги з розподілу електричної енергії (надалі - Послуги);
- Оператор системи розподілу – АТ "СУМИОБЛЕНЕРГО".

Споживачами Послуг є, зокрема, юридичні особи (суб'єкти господарювання), електроустановки яких приєднанні до системи розподілу електричної енергії, яка перебуває у власності, господарському віданні та управлінні АТ "СУМИОБЛЕНЕРГО".

Згідно з Методикою товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Відповідно до пункту 78 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» розподіл електричної енергії - транспортування електричної енергії від електроустановок виробників електричної енергії або електроустановок оператора системи передачі мережами оператора системи розподілу, крім постачання електричної енергії.

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» ринок електричної енергії функціонує на конкурентних засадах, крім діяльності суб'єктів природних монополій.

Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» визначено, що:

- природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги);

- суб'єкт природної монополії - суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.

Відповідно до абзацу восьмого частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сфері розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами.

Згідно з частиною першою статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.

Окрім цього, пунктом першим статті 45 Закону України «Про ринок електричної енергії» визначено, що розподіл електричної енергії здійснюється оператором системи розподілу. Діяльність з розподілу електричної енергії підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства.

Відповідно до постанови НКРЕКП від 16.11.2018 № 1445 АТ "СУМІОБЛЕНЕРГО" видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, яка набрала чинності з 01.01.2019.

Враховуючи, що ринок Послуг перебуває у стані природної монополії, ці послуги не мають товарів-замінників.

Таким чином, товарними межами ринку є послуги з розподілу електричної енергії.

Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов місце провадження господарської діяльності - територія (або частина території) адміністративно-територіальної одиниці, де розташована система розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському віданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним

агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, здобувача ліцензії (ліцензіата), та електричні мережі інших власників, які приєднані до мереж здобувача ліцензії (ліцензіата) (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), які не мають ліцензії на розподіл електричної енергії, яку здобувач ліцензії (ліцензіат) зазначив у документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку). Якщо на території адміністративно-територіальної одиниці розташовані системи розподілу електричної енергії інших ліцензіатів з розподілу електричної енергії, то місце провадження діяльності кожного з цих ліцензіатів визначається відповідно до території розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському відданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, ліцензіата, та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж цього ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).

Отже, територіальними (географічними) межами ринку Послуг є територія, зокрема, Сумської області, де розташована система розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні (щодо державного або комунального майна) АТ "СУМИОБЛЕНЕРГО", та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) (надалі – Територіальні межі).

АТ "СУМИОБЛЕНЕРГО" в Територіальних межах не має конкурентів на ринку Послуг, отже споживачі, електроустановки яких приєднані до системи розподілу електричної енергії АТ "СУМИОБЛЕНЕРГО", не мають можливості отримувати такі послуги від інших ліцензіатів.

Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.

Часовими межами ринку Послуг визначено 2019 - 2020 роки період, протягом якого АТ "СУМИОБЛЕНЕРГО" надавало Послуги. При цьому, структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому залишались незмінні.

Враховуючи наведене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» становище АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО» на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах, де розташована системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні (щодо державного або комунального майна) АТ "СУМИОБЛЕНЕРГО", та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з яким укладені відповідні договори згідно із законодавством) протягом 2019 - 2020 років має ознаки монопольного (домінуючого).

Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець комунальної послуги - суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору;

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до житлово-комунальних послуг належать, зокрема, комунальні послуги - послуги з постачання та розподілу природного газу, постачання та розподілу електричної енергії, постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами.

Статтею 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.

При цьому, відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець комунальної послуги, який займає монопольне становище на ринку, за наявності у нього технічних можливостей надання комунальної послуги не вправі відмовити в укладенні відповідного договору споживачеві чи іншій особі, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, якщо інше не передбачено законом.

Разом з цим, взаємовідносини, які виникають під час купівлі-продажу електричної енергії між електропостачальником та споживачем (для власного споживання), а також взаємовідносини з іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії регулюються Правилами роздрібного ринку.

Пунктом 1.2.1 глави 1.2 розділу I Правил роздрібного ринку визначено, що на роздрібному ринку електричної енергії споживання та використання електричної енергії для потреб електроустановки споживача здійснюється за умови забезпечення розподілу/передачі та продажу (постачання) електричної енергії на підставі договорів про розподіл/передачу, постачання електричної енергії, надання послуг комерційного обліку, які укладаються відповідно до цих Правил, Кодексу системи передачі, Кодексу систем розподілу та Кодексу комерційного обліку.

Як зазначено у пункті 1.2.3 глави 1.2 розділу I Правил роздрібного ринку оператор системи не має права відмовити, зокрема, в розподілі (передачі) електричної енергії електропостачальникам та споживачам до межі балансової належності їх електроустановок за умови дотримання ними вимог законодавства України, зокрема законодавства у сфері енергетики.

Згідно з пунктом 2.1.2 глави 2.1. розділу II Правил роздрібного ринку оператор системи зобов'язаний укласти договори про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані до електричних мереж на території діяльності відповідного оператора системи.

Відповідно до пункту 2.1.3. глави 2.1. розділу II Правил роздрібного ринку ініціатором укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії у разі зміни споживача, форми власності чи власника електроустановки є споживач.

Згідно пункту 2.1.4. глави 2.1. розділу II Правил роздрібного ринку договор споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії є публічним договором приєднання та укладається з урахуванням статей 633, 634, 641, 642 Цивільного кодексу України на основі типового договору, що є додатком 3 до цих Правил. Договір споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії за ініціативою споживача або оператора системи відповідно до визначених цими Правилами випадків, як правило, укладається шляхом приєднання споживача за заявою-приєднанням до розробленого оператором системи розподілу договору на умовах складеного оператором системи розподілу паспорта точки розподілу. За ініціативою однієї із сторін договір споживача про розподіл електричної енергії оформлюється в паперовій формі.

Відповідно до пункту 2.1.6 глави 2.1. розділу II Правил роздрібного ринку фактом приєднання споживача до умов договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії (акцептування договору) є вчинення споживачем будь-яких дій, які свідчать про його бажання укласти договір споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, зокрема повернення (надання) підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка оператора системи розподілу та/або документально підтверджене споживання електричної енергії.

У пункті 2.1.7 глави 2.1. розділу II Правил роздрібного ринку зазначено, що для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії заявник у разі зміни споживача, форми власності чи власника електроустановки має надати оператору системи такі документи:

1) заяву про укладення відповідного договору із зазначенням місцезнаходження об'єкта та реквізитів заявника та наявності чинного паспорта точки розподілу;

2) для юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР), роздрукований із мережі Інтернет, або копію довідки, або копію виписки з ЄДР;

для фізичних осіб: копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера або реєстраційного номера картки платника податків або копію паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні або інші переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади і мають відмітку у паспорті);

3) копію документа, яким визначено право власності чи користування на об'єкт (приміщення), або копію документа, що підтверджує право власності чи користування на земельну ділянку або її частину (у разі відсутності на відповідній земельній ділянці об'єкта), право на розміщення електроустановок на території здійснення господарської діяльності з розподілу електричної енергії (у разі відсутності об'єкта споживача);

4) копію документа про підтвердження повноважень особи на укладення договору (витяг з установчого документа про повноваження керівника (для юридичних осіб), копію довіреності, виданої в установленому порядку тощо), за необхідності;

5) копію декларації (повідомлення) про початок виконання будівельних робіт або дозволу на виконання будівельних робіт (для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) та постачання електричної енергії на будівельні майданчики, у разі якщо наявність такого дозволу є обов'язковою або зазначені документи вимагаються законодавством у сфері містобудування) та/або у визначених законодавством випадках, копію декларації про готовність об'єкта до експлуатації або сертифіката (для новозбудованих та реконструйованих електроустановок);

6) довідку про обсяги очікуваного споживання електроенергії окремо за кожною площиною вимірювання споживача (крім побутових споживачів).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СУМСЬКЕ МАШИНОБУДІВНЕ НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ» (надалі – АТ «СМНВО») зареєстроване 28.03.1994 за № 16321200000000262. Ідентифікаційний код юридичної особи – 05747991. Місцезнаходження: 40004, м. Суми, вул. Горького, 58.

Згідно з інформацією з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань основним видом діяльності АТ «СМНВО» є виробництво інших pomp і компресорів (код за КВЕД 28.13).

Між АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО» та АТ «СМНВО» укладено договір про надання послуг з розподілу електричної енергії від 28.12.2018 № 3013 (надалі – Договір від 28.12.2018 № 3013).

Згідно з Договором від 28.12.2018 № 3013 розподіл електричної енергії здійснюється до наступних об'єктів АТ «СМНВО»:

- Виробництво «Хімобладнання» за адресою: м. Суми, вул. Горького, 58;
- Насосне виробництво за адресою: м. Суми, просп. Курський, 48;
- Виробництво ГПА і компресорів за адресою: м. Суми, просп. Курський, 30;
- Виробництво «Машинобудівник» за адресою: м. Суми, вул. Комарова, 2а;
- III підйом техводи за адресою: м. Суми, просп. Курський, 20а;
- Бетонно-розчинний вузол РБУ за адресою: м. Суми, вул. Комарова, 2;
- Котельня ППВ за адресою: м. Суми, просп. Ковпака, 6.

У лютому 2020 року АТ «СМНВО» уклало з АТ «СМНВО - Інжиніринг» договір оренди рухомого та нерухомого майна від 03.02.2020 № 54 (надалі – Договір оренди № 54).

Як зазначено у пункті 1.1 Договору оренди № 54 згідно з умовами цього договору Орендодавець (АТ «СМНВО») передає, а Орендар (АТ «СМНВО - Інжиніринг») приймає в строкове платне користування рухоме та нерухоме майно – будівлі, споруди, передавальні пристрої та мережі комунікацій, транспортні засоби, машини та обладнання, зазначені у додатках № 4-7, які є невід'ємною частиною цього Договору.

Будівлі, споруди та інше майно, визначені у додатках № 4-7 Договору оренди № 54, знаходяться за адресами:

- м. Суми, вул. Горького, 58 – «Виробництво Хімобладнання»;

- м. Суми, просп. Курський, 48 - «Насосне виробництво»;
- м. Суми, просп. Курський, 30 – «Виробництво ГПА і компресорів»;
- м. Суми, вул. Комарова, 2а – «Виробництво Машинобудівників»;
- м. Суми, просп. Курський, 20а – «ІІІ підйом техводи».

У зв'язку з укладенням Договору оренди № 54 АТ «СМНВО» неодноразово, листами від 10.03.2020 № 28-4є/19, від 20.05.2020 № 18-7/406 та від 25.05.2020 № 18-7/423 зверталось до АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО» з пропозицією внесення змін до Договору від 28.12.2018 № 3013, а саме виключити ряд об'єктів, переданих АТ «СМНВО - Інжиніринг» в оренду.

Втім, АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО» не внесло зміни до Договору від 28.12.2018 № 3013, посилаючись на наявність заборгованості у АТ «СМНВО» за спожиту активну електричну енергії згідно з договором про постачання електричної енергії № 3К від 29.12.2004. Так, АТ «Сумиобленерго» у листі від 27.05.2020 № 52/7316 зазначило, що *«...внесення змін до договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії від 28.12.2018 № 3013 з метою виключення відповідних об'єктів, є можливим за умови сплати АТ «Сумське машинобудівне науково - виробниче об'єднання» відповідної заборгованості за спожиту активну електричну енергії згідно з договору про постачання електричної енергії № 3К від 29.12.2004.....»* (мова оригіналу) та надало АТ «СМНВО» проєкт додаткової угоди від 27.05.2020 № 7 до Договору від 28.12.2018 № 3013.

Пунктами 1 – 9 додаткової угоди від 27.05.2020 № 7 передбачено внесення змін до вказаного договору, зокрема в частини виключення об'єктів, переданих в оренду. При цьому пунктом 12 цієї додаткової угоди визначено, що *«...дана угода та додатки до неї набувають чинності з дати сплати Споживачем заборгованості за спожиту активну електричну енергію згідно договору про постачання електричної енергії № 3К від 29.12.2004....»* (мова оригіналу).

Між АТ «Сумиобленерго» та АТ «СМНВО» був укладений договір про постачання електричної енергії від 29.12.2004 № 3К (надалі – Договір від 29.12.2004 № 3К). Згідно з Договором від 29.12.2004 № 3К *«...Постачальник постачає електричну енергію Споживачу, а Споживач оплачує постачальнику її вартість та здійснює інші платежі згідно з умовами цього Договору та додатками до Договору, що є його невід'ємними частинами.»* (мова оригіналу).

Відповідно до пункту 9.7 Договору від 29.12.2004 № 3К цей договір набирає чинності з дня його підписання та діє до 31 грудня 2005 року, а в частині розрахунків до повного їх завершення.

За наявною у територіального відділення інформацією, дійсно у АТ «СМНВО» є заборгованість за спожиту активну електричну енергії згідно за Договором від 29.12.2004 № 3К. В той же час між АТ «СУМИОБЛЕНЕРГО» і АТ «СМНВО» укладена угода про погодження графіка погашення заборгованості (реструктуризацію заборгованості) від 17.12.2019, згідно з якої АТ «СМНВО» здійснює погашення боргу.

З 19.04.2018 набрала чинності Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14.03.2018

№ 312, якою були затверджені Правила роздрібного ринку електричної енергії та введено в дію нову договірну модель відносин між учасниками роздрібного ринку електричної енергії.

Відповідно до пункту 2 Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14.03.2018 № 312 укладення договорів між споживачами та іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії відповідно до вимог Правил здійснюється шляхом приєднання споживачів до публічних договорів приєднання (договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, відповідних договорів про постачання електричної енергії) на умовах чинних договорів про постачання електричної енергії та про користування електричною енергією, укладених з відповідними постачальниками електричної енергії за регульованим тарифом, шляхом подання заяви-приєднання за формою, наведеною у додатку до цієї постанови.

Пунктом 6 Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14.03.2018 № 312 визначено, що після укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії договори про користування електричною енергією та договори про постачання електричної енергії продовжують свою дію в частині регулювання відносин щодо заборгованості/переплати за цими договорами з відповідними правами та обов'язками, пов'язаними з такою заборгованістю/переплатою, а також щодо нарахування пені, неустойки.

Відповідно до пункту 4.27 розділу IV Правил роздрібного ринку дія договорів може бути достроково припинена, зокрема, оператором системи у разі отримання документального підтвердження факту зміни власника об'єкта. У такому разі відповідні договори припиняють свою дію в частині постачання та розподілу електричної енергії на об'єкт, а в частині виконання фінансових зобов'язань сторін (які виникли на дату припинення дії договорів) продовжують діяти до дати здійснення повного взаєморозрахунку між сторонами.

У листі НКРЕКП від 02.08.2020 (вх. від 13.08.2020 № 1/430) зазначено, що *«...незалежно від здійснення споживачем сплати, пунктом 4.27 розділу IV ПРРЕЕ визначено, що дія договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії достроково припиняється у разі отримання оператором системи від нового або від попереднього власника (користувача) об'єкта споживача документального підтвердження факту зміни власника (користувача) цього об'єкта.*

У разі (отримання оператором системи підтвердження факту зміни власника/користувача об'єкта) дія відповідних договорів припиняється в частині постачання та розподілу електричної енергії на об'єкт, а в частині виконання фінансових зобов'язань сторін (які виникли на дату припинення дії договорів) їх дія продовжується до дати здійснення повного взаєморозрахунку між сторонами.

Таким чином, договір АТ «Сумиобленерго» з попереднім власником об'єкта АТ «СМНВО» з моменту отримання оператором системи підтвердження факту зміни власника/користувача об'єкта має бути припинений в частині здійснення розподілу електричної енергії не залежно від повноти виконання сторонами

договірних фінансових зобов'язань, після чого відповідно до абзацу 4.27 договір про надання послуг з розподілу електричної енергії укладається з новим споживачем (власником/користувачем) об'єкта.» (мова оригіналу).

Таким чином, вимога АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» до АТ «СМНВО» щодо сплати заборгованості за спожиту активну електричну енергію згідно з Договором від 29.12.2004 № 3К, як обов'язкова умова для внесення змін до Договору 28.12.2018 № 3013 в частині виключення об'єктів, переданих АТ «СМНВО» в оренду АТ «СМНВО – Інжиніринг» є необґрунтованою та такою, що може призвести до ущемлення інтересів не лише АТ «СМНВО», але й АТ «СМНВО-Інжиніринг» - орендаря об'єктів.

Так, АТ «СМНВО» вимушене і надалі сплачувати кошти за отримані послуги з розподілу електричної енергії до об'єктів, які фактично знаходяться в оренді АТ «СМНВО-Інжиніринг», а АТ «СМНВО-Інжиніринг» не може користуватися орендованими об'єктами для здійснення господарської діяльності, адже АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» відмовляє йому в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії до орендованих об'єктів у зв'язку з наявністю чинного Договору від 28.12.2018 № 3013, укладеного АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» з АТ «СМНВО».

Вимога АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» до АТ «СМНВО» щодо сплати заборгованості за спожиту активну електричну енергію згідно з Договором від 29.12.2004 № 3К, як обов'язкова умова для внесення змін до Договору від 28.12.2018 № 3013, була б неможливою за умов існування конкуренції на ринку Послуг, адже в такому випадку АТ «СМНВО» мало б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

Враховуючи наведене, дії АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО», які полягають у висуванні до АТ «СМНВО» вимог щодо сплати заборгованості за спожиту активну електричну енергію згідно з Договором від 29.12.2004 № 3К, як обов'язкової умови для внесення змін до Договору від 28.12.2018 № 3013, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Послуг, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

В ході розгляду Справи АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» листом від 16.11.2020 № 85/15793 (вх. від 18.11.2020 № 6534) повідомило Відділення про внесення змін до Договору від 28.12.2018 № 3013 в частині виключення об'єктів, переданих АТ «СМНВО» в оренду АТ «СМНВО-Інжиніринг».

На підтвердження цього АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» надало копію додаткової угоди від 21.08.2020 № 9 до Договору від 28.12.2018 № 3013.

Отже, з боку АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено.

У зв'язку з цим, 03.12.2020 адміністративною колегією Відділення надано

АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» рекомендації № 70/70- рк/к на вжиття заходів щодо усунення причин та умов виникнення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (надалі - Рекомендації).

На виконання Рекомендацій АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» листом від 11.12.2020 № 85/17343 (вх. від 15.12.2020 № 7045) повідомило, що *«...товариством було видано наказ № 1/286» від 10.12.2020, відповідно до якого працівників, задіяних в укладанні договорів споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії та внесення змін до них, зобов'язано неухильно дотримуватися порядку укладання та припинення договорів про надання послуг з розподілу електричної енергії,, зокрема щодо обов'язкового припинення зі споживачем (попереднім власником/користувачем об'єкта) дії договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії в частині розподілу електричної енергії після отримання АТ «Суміобленерго» підтвердження факту зміни власника/користувача об'єкта, незалежно від повноти виконання споживачем (попереднім власником/користувачем об'єкта) договірних фінансових зобов'язань за договором споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії...»* (мова оригіналу). Також, АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» надало копію наказу «Про виконання рекомендацій» від 10.12.2020 № 1/286.

Таким чином, Рекомендації АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» виконані.

За таких умов, враховуючи, що у Відділення відсутня інформація, яка б свідчила, що дії АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО», які полягають у висуванні до АТ «СМНВО» вимог щодо сплати заборгованості за спожиту активну електричну енергію згідно з Договором від 29.12.2004 № 3К, як обов'язкової умови для внесення змін до Договору від 28.12.2018 № 3013, призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Подання про попередні висновки у Справі направлене АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» супровідним листом від 12.01.2021 № 70-02/1-134.

На подання про попередні висновки у Справі АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО» листом від 18.01.2021 № 85/863 (вх. від 19.01.2021 № 223) повідомило, що згодне з висновками, викладеними у поданні.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7, 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статтями 48 та 49 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за

№ 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Закрити провадження у справі № 1/02-132-20.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Наталя ТРЕГУБЕЦЬ